

תורה אור

פד:

השובר את הפועלים פרק שביעי בבא מציעא

מסורת הש"ס

ו היתה באניות סוחר
מפוזקת תביא לחנה.
מסילי לא יד

הנהגות הב"ח

(6) נ"י סולא רעיל גיב
וכפיהוין דף ק"ג ח"ת
קולבאי נקויף: (8) ר"ש
ד"ה ונגדי ותי סלנין
שקרוין קיטרא שני
מתני: (2) ד"ה נני כירי
וכי שפי קרויני. נ"י ס"א
קריבו וס"א קבורים:
(7) ד"ה כחמ"ה ותי
ממילי. נ"י ס"א ר"ש נ"י
חלק מו מ"ה מתמתני
קולבאי:

מוסף רש"י

באתר דמרי ביתא תלא
זיניה. מקום שהלדין
תולא לתי. כולבא רעיל.
נני נוסה. קולמיה תלה.
כו תלה נס. ס"א
(כחמ"ה ד"ו) מ"ה
דמתמתני קולבאי. ל"א
קולמיה מקדמו. מני מקדמי
סל ח"ס: (סוהרין ק"ג).

שתיין ספני. מפרש נמדרש
שעמד עליוס נמשול שניס
לנענעס ונדרו לו ושקט הרוח:
היה

ואפילו הכי לא סמך רבי אלעזר ברבי שמעון
ארעתיא קביל עליה יסורי באורתא הוה מייכי
ליה שיתין נמטי לצפרא נגדי מתותיה שיתין
משיכילי דמא וכיבא למחר עבדה ליה

דביתוהו שיתין מיני לפדא ואכיל להו ולא הוה שבקא ליה דביתוהו למיפק
לבי מדרשא כי היכי דלא לרחקוהו רבני באורתא אמר להו אחיי ורעיי
כואו בצפרא אמר להו זילו מפני ביטול תורה יומא חד שמעה דביתוהו אמרה
ליה את קא מיייתת להו עילויד כלית ממון של בית אבא אימדרה אזלה לבית
נשא סליקי ואתו הנך [שיתין] ספונאי עיילו ליה שיתין עבדי כי נקטי שיתין
ארנקי ועבדו ליה שיתין מיני לפדא ואכיל להו יומא חד אמרה לה לברתה זילי
בקי באכוך מאי קא עבדי האידינא אתיא אמר לה זילי אמרי לאמך שלנו גדול
משלהם קרי אנפשיה יהיתה באניות סוחר ממרחק תביא לחמה אכל ושתי
וברי נפק לבי מדרשא אייתו לקמיה שתיין מיני דמא טהרינהו הוה קא מרגני
רבנן ואמרי סלקא דעתך לית בהו חד ספק אמר להו אם כמותי הוא יהיו כולם
זכרים ואם לאו תהא נקבה אחת ביניהם היו כולם זכרים ואסיקו להו ר' אלעזר
על שמויה תניא אמר לה לרביתוהו ידענא בדרבנן דרתיחי עלי ולא מיעסקי בי שפיר
ניחא נפשיה אמר לה לרביתוהו ידענא בדרבנן דרתיחי עלי ולא מיעסקי בי שפיר
אוגנין בעיליתא ולא תידחלין מינאי א"ר שמואל בר נחמני אישתעיאי לי אימיה
דרבי יונתן דאישתעיאי לה דביתוהו דרבי אלעזר ברבי שמעון לא פחות מתמני
סרי ולא טפי מעשרין ותרין שנין אוגניתיה בעיליתא כי הוה סליקנא מעיננא ליה
במוייה כי הוה משתמטא ביניחא מיניה הוה אתי דמא יומא חד חזאי ריחשא
דקא נפיק מאוניה חלש דעתאי איתחיו לי בחלמא אמר לי לא מידי הוא יומא
חד שמעי בולותא דצורבא מרבנן ולא מחאי כדבעי לי כי הוה אתו בי תרי
לדינא הוה קיימי אבבא אמר מר מילתיה ומר מילתיה נפיק קלא מעיליתיה
ואמר איש פלוני אתה חייב איש פלוני אתה זכאי יומא חד הוה קא מינציא
דביתוהו בהדי שבכתא אמרה לה תהא כבעלה שלא ינתן לקבורה אמרי רבנן
כולי האי ודאי לאו אורח ארעא איכא דאמרי רבי שמעון בן יוחאי איתחזאי להו
בחלמא אמר להו פרידה אחת יש לי ביניכם ואי אתם רוצים להביאה אצלי
אזול רבנן לאעסוקי ביה לא שבקו בני עכבריא דכל שני דהוה ניים רבי אלעזר
ברבי שמעון בעיליתיה לא סליק חיה רעה למתייהו יומא חד מעלי יומא
דכיפורי הוה הוה טרידי שדרו רבנן לבני בירי ואסקוהו לערסיה ואמטויה
למערתא דאבוה אשכחוה לעכנא דהדרא לה למערתא אמרו לה עכנא עכנא
פתחי פך ויכנס בן אצל אביו פתח להו שלה רבי דרבר באשתו שלחה ליה
כלי שנשחמש בו קודש ישחמש בו חול יתמן אמרין באתר דמרי ביתא תלא
זיניה (6) כולבא רעיל קולתיה תלא שלה לה נהי דבתורה גדול ממני אבל
במעשים טובים מי גדול ממני שלחה ליה בתורה מיהא גדול ממך לא ידענא
במעשים ידענא דהא קביל עליה יסורי בתורה מאי היא דכי הוה יתבי רבן
שמעון בן גמליאל ורבי יהושע בן קרחה אספסלי יתבי קמיהו רבי אלעזר בר'
שמעון ורבי ארעא מוקשו ומפרקו אמרי מימיהו אנו שותים והם יושבים על
גבי קרקע עברו להו ספסלי אסקניהו אמר להן רבן שמעון בן גמליאל פרידה
אחת יש לי ביניכם ואתם מבקשים לאכרה הימני אחתוהו לרבי אמר להן רבי
יהושע בן קרחה מי שיש לו אב יחיה ומי שאין לו אב ימות אחתוהו נמי לרבי
אלעזר ברבי שמעון חלש דעתיה אמר קא חשביתו ליה כוותי עד ההוא
יומא כי הוה אמר רבי מילתא הוה מסייע ליה רבי אלעזר ברבי שמעון מכאן
ואילך כי הוה אמר רבי יש לי להשיב אמר ליה רבי אלעזר ברבי שמעון כך
וכך יש לך להשיב זו היא תשובתך השתא היקפתנו תשובות הבילות שאין בהן
ממש חלש דעתיה דרבי אתא א"ל לאבוה אמר ליה בני אל ידע לך שהוא ארי
בן ארי ואתה ארי בן שועל והיינו דאמר רבי שלשה ענוותנין הן ואלו הן אבא
וברי

מלנקס רחמים ומחילה ביסורין שמה
מטא בלחד מן הלדיקיס: כאורסא הוה מייכין ליה שיתין נמטי.
נענד הוה מקפלן מחמוי נמשכנו ס' לנדיס שקרוין פלשט"ר:
ומשיכילי. כמין עריבות קטנות שמשמשין כהן מים ושופטין ובלשון לע"ז קונקרי"י: ונגדי מחוסיי שיתין משיכילי דמא וכיבא. ומושכין
מתחמוי שסיס עריבות מלאות דס וכאז דס לקוי שהלנין (8) שזנו ממנו משחין שזא עליו: מיני

אמר להו. למחלוזיו: יעטול סורא.
שהיה עוסק בניירסמו תמיד בביתו:
אס מייסא להו עיליך. אתה מביאין
עליך: כלים ממון. במחלל ורקבון
בגדים: ספונאי. יורדי הים באניות:
עיילו ליה שיתין עבדי. לפי שעמד
עליהן נמשול של ים והתפללו להנלל
בזכותו של ר"א ויטולו בזכותו וכשעלו
מן הים שלחו לו דורון: אמרה לה.
אשתו לנרמא: בקי באכוך. דנקי
באכוך מהו עשיה. בקי לשון בקיאות
לדעיה: אמר. ר' אלעזר לבתו
זילי אמרי: שלנו. עושר גדול
משלנו: היסא כחניוט סומר. על

המורה נאמר: זכרי. ונחמוק: נפק
לבי מדרשא. איתו הוה שלל עיכנתו
אשתו: שיתין מיני דמא. שהראו לו
הנשים לראות אס דס נדה הוה אס
דס טהור דקיימא לן נדה (דף ט"ו).
חמשה דמיס הן עמאס באשה ושאר
מלאות דמיס טהורין: טהרינהו.
להזקק לבעליהן בלא טעילה: יהיו
כולן זכרים. יתעבדו כולן היללה
זכרים: רשעה זו. מלכות הרשעה
שמינתהו מופס גנבים ולא בל לבית
המדרש תמיד להראות לו הנשים
אס דמן. ואי ל"א על אשתו שעיכנתו
מלגל לבית המדרש שניס רבות:
דרסימי עלי. על שנקלחין גנבים
על ידי והיו להן קרובין: אגניין
בעיליתאי. השכיבני בעלייתאי:
כמוייה. כשערו: כיניסא. שער:
ריחשא. מולעת: חלש דעסאי.
דאגמי שמה מעשה יסריה וירקוב:
כולי האי. משנודע לבריות שאינו
חי ולא נקבר אין זה כבודו: פרידה.
גחל אחד: יש לי ביניכם. אביו
היה: עכבריאי. שם מקום שסמון
לעירו: לבני בירי. שם כפר אחד
שהיו (8) קרובין: עכנא. נחש: דהדרא
ליה למערה. הקופה את המערה
כעין גלגל זונבה אכל פיה: פסתי
פיך. הרחיבי זנבך מעל פיך לתן
מקום ליכנס: לדבר באשמו. שמשא
לו: סמן אמרי. בארץ ישראל אומרים
המשל הזה על כגון זה: כאורסא
דמריה חלל זיניה כולבא רעיל
קולתיה חלל. ימד שהיה הגבור
רגיל לתלות בו כלי זיינו הנכל הרועה
(7) תרמילו חלה בול"א בלע"ז: כסורא.
מיהת לדבריך הוא גדול ממך בתורה
אזל לא ידענא חלל שפיך ענה כך:
אכל כמעשים טובים. אני יודעת
שהוא גדול ממך דהא קביל עליה
יסורים: רש"ג. אביו של רבי: ורבי
יהושע ב"ק. ורבנן עובא בהדייהו חלל
שנייהם גדולי הדור: אמרי רבנן. דכי
לו אב. דנח נפשיה דר"ש בן יוחאי:

(6) ובעין יעקב ח"ת
ואסיקי להו אלעזר.
(8) סוהרין ק"ג. ו' ודיס
משיכילי דמא ד"ה ונגדי.

הנהגות הגר"א
[א] ר"ש ד"ה רשעה.
[ב] ל"א כי על שניס רבות
חל"מ:

לעני רש"י
פלשט"ר [פולטרייש].
לבר.
קונקרי"י [אוקריין]. אג
דלי.
קייטרא [כביח].
קייטרי"א [סגלה].
בול"א [בולזול"א]. ח"ק
עור של רועים [הסמשש
להם גם לשכיבה].

מדרשא דימני אספסלי: פרידה אחת. בן אחד: לאכרה סימני. שמה משלטנו בו עין רעה: שאין

ר"ש